

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел./факс (044) 287 89 14, 287 82 12

E-mail: ukrpto@i.ua

від 04.10.2018 № 3-990
На № _____ від _____

Департаменти (управління) освіти
і науки обласних та Київської міської
державних адміністрацій

Про проведення Всеукраїнського
конкурсу екскурсоводів

Шановні колеги!

Міністерство освіти і науки інформує, що у 2018/2019 навчальному році буде проведений Всеукраїнський конкурс екскурсоводів музеїв навчальних закладів «Край, в якому я живу» (далі - Конкурс), відповідно до Положення, затвердженого наказом МОН України від 21 вересня 2017 року № 1129, зареєстрованого в Мінюсті України 07.10.2016 за № 1340/29470.

Відповідальний за проведення Конкурсу – Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді (далі - УДЦТКУМ).

До участі у Конкурсі запрошуються музеї історичного профілю: військово-історичні (крім музеїв окремих військових частин та з'єднань періоду Другої світової війни); історичні (широкого змісту); краєзнавчі (широкого змісту).

I тур проводиться в областях України та м. Києві з 01 листопада 2018 року до 01 лютого 2019 року.

II тур Конкурсу відбудеться у третій декаді березня 2019 року у м. Тернопіль (умови додаються).

Додаткова інформація за телефонами УДЦТКУМ: (044)531-90-68 (Омельченко Дмитро Григорович).

Додаток на 3 арк.

З повагою
Директор департаменту

М. С. Кучинський

Додаток
до листа Департаменту
професійної освіти МОН
від 04.10.2018 № 3-990

Умови
проведення II туру Всеукраїнського конкурсу
екскурсоводів музеїв навчальних закладів
«Край, в якому я живу»

II тур Всеукраїнського конкурсу екскурсоводів музеїв навчальних закладів «Край, в якому я живу» (далі – Конкурс) проводиться відповідно до Положення про зазначений Конкурс, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21.09. 2016 № 1129 та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 07.10. 2017 за №1340/29470.

Конкурс проводять Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді МОН України та Тернопільський обласний комунальний центр туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді за підтримки та сприяння Управління освіти і науки Тернопільської обласної держадміністрації, Управління культури Тернопільської обласної держадміністрації.

Конкурс відбудеться на базі музеїв м. Тернопіль у третій декаді березня 2019 року.

Для участі у II турі організатори I туру Конкурсу подають такі документи та матеріали:

копія наказу про підсумки проведення I туру Конкурсу;

заявка на участь у II турі Конкурсу за формою згідно з Положенням на електронному (у форматі RTF) та паперовому носіях;

презентації екскурсій переможців I туру на електронних носіях на кожную екскурсію окремо та послайдово - на паперових носіях.

Документи та матеріали надсилаються до 15 лютого на адресу УДЦТКУМ: „Укрпоштою” - 01135, м. Київ-135, а/с 190; „Новою поштою” - м. Київ, вул. Пестеля, 7 з поміткою „Конкурс екскурсоводів”.

I та II тури конкурсу проводяться очно – за участю учнів, вихованців, які презентують музей та проводять оглядову екскурсію.

Матеріали, що надійдуть на Конкурс, розподіляються за трьома видами музеїв: **військово-історичні; історичні (широкого змісту); краєзнавчі (широкого змісту).**

Відповідно до зазначеного розподілу формуються секції Конкурсу.

Конкурсні матеріали військово-історичних музеїв, експозиції яких не відповідають вимогам Рекомендацій МОН України „Про перегляд підходів з організації діяльності музеїв історичного профілю” (лист МОН України від 22.05.2015 № 1/9-255 та вимогам, зазначеним у листі МОН України від 20.08.2018 № 1/9-500, до участі у II турі Конкурсу допускати не будуть.

Конкурсні матеріали мають відповідати таким вимогам до змісту та оформлення:

1. Текстовий опис оглядової екскурсії

1.1 Вступ:

* подати короткі загальні відомості про історію створення музею, загальний його зміст, зміст основних його розділів;

* вказати назви організацій, з якими закладами освіти співпрацює у музейній справі. Важливо вказати тривалість екскурсії, місце початку та закінчення екскурсії;

* дати перелік назв тематичних екскурсій.

1.2. Основна частина:

* має послайдово розкрити зміст експозиції музею – сутність вступної частини експозиції, зміст та виховну спрямованість окремих розділів, акцентувати увагу на найбільш важливих музейних предметах їх особливостях;

* коротко розкрити форми роботи із надходження музейних предметів до музею;

* навести приклади запитань, які допомагають відвідувачам краще запам'ятати інформацію про почуте і побачене під час екскурсії.

1.3. Висновок стосується:

* змісту екскурсії в цілому;

* окремих коментарів про зміст музейної експозиції;

* прикладів форм та засобів популяризації музейної колекції (екскурсії, друковані, усні, відео тощо).

Текстовий опис екскурсії повинен мати об'єм до 7 сторінок друкованого тексту та, за необхідності, додаток на 1 сторінку (приклади запитання до слухачів, інша важлива на ваш погляд інформація) за наступними параметрами: документ Microsoft Word, шрифт Times New Roman – 14 pt, інтервал – 1,0-1,5 на аркушах А-4. Нумерація сторінок наскрізна.

2. Презентація оглядової екскурсії на електронних носіях

2.1. Презентація оглядової екскурсії музеєм закладу освіти повинна бути виконана в програмі «Microsoft Office Power Point» на диску CD-R/RW.

Рекомендується не перевантажувати презентацію текстовою інформацією, але її повинно бути достатньо для коментування ілюстративного матеріалу (карт, схем, малюнків, фотографій тощо). Необхідно зменшувати розмір графічних файлів, що вносяться в презентацію, для безперебійної роботи комп'ютерів при їх демонстрації. Загальний розмір презентації – до 50 Мб.

2.2. На першому слайді презентації відображаються:

* повна назва закладу освіти, його підпорядкування;

* назва Конкурсу;

* види музеїв: **військово-історичні, історичні (широкого змісту), краєзнавчі (широкого змісту);**

* назва екскурсії (символічна, літературна, але не повинна дублювати назву Конкурсу);

* виконавець (прізвище, ім'я, клас чи гурток, творче об'єднання);

* педагогічний (науковий) керівник (П.І.Б. повністю, місце роботи, посада, контактний телефон).

2.3. Час демонстрації презентації та ведення екскурсії не повинен перевищувати 10 хв.

3. Оцінювання конкурсних матеріалів (заочний), проведеної учасниками екскурсії (очний).

3.1. Члени журі оцінюють конкурсні матеріали та проведення учасниками Конкурсу оглядових екскурсій методом експертної оцінки відповідно до критеріїв.

3.2. Критерії оцінювання оглядової екскурсії на електронних носіях

№ з/п	Критерії	Кількість балів
1.	Загальні дані про музей: назва музею, його підпорядкування, тематика, назва екскурсії, перелік основних розділів експозиції, на який вік слухачів розрахована екскурсія, перелік об'єктів показу, час на їх огляд	2
2.	Демонстрація об'єктів показу: науковість, доступність,	6

	послідовність, збалансованість показу музейних предметів (основні – допоміжні)	
3.	Наявність архівних документів, фото, схем, малюнків тощо; загальні види та окремі складові експозиції. Авторство фотознімків або їх джерела	5
4.	Відповідність слайдів тексту екскурсії	5
5.	Перелік використаних джерел та літератури	2
	Всього	20

3.3. Критерії оцінювання проведеної учасником оглядової екскурсії

№ №/п	Критерії	Кількість балів
1.	Повнота розкриття змісту екскурсії	12
2.	Творче поєднання показу і розповіді	12
3.	Рівень володіння матеріалами експозиції	12
4.	Майстерність екскурсовода: вміння чітко, логічно, послідовно презентувати музейну колекцію	14
5.	Культура мовлення: володіння літературною мовою та мовними засобами, образність, вдале використання цитат, епітетів, порівнянь тощо	10
6.	Вміння спілкуватися з відвідувачами (слухачами)	10
7.	Загальний художній та естетичний рівень продемонстрованої експозиції	10
	Всього	80

Разом (сума балів):

100

4. Визначення переможців та призерів

Загальна кількість переможців та призерів II туру Конкурсу може скласти 50% від кількості учасників.

Переможцями та призерами визнаються учасники, які набрали найбільшу суму балів за п.п. 3.2. та 3.3. у співвідношенні 1:2:3.

Учасник не може бути визнаний переможцем, якщо він не набрав у сумі 75 балів. Призерами (II, III місця) не можуть бути визнані учасники, якщо вони не набрали у сумі 60 балів.

За умови, коли два і більше учасники набрали однакову кількість балів, вище місце посідає учасник, який набрав більшу кількість балів за п. 3.3., а за рівності і цього показника – місце розподіляється між учасниками.